

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2024-979

31.10.2024

HDI Global Specialty SE

Lystbåt/fiskebåt

Skade på drev og propeller – unntak for slitasje?

Det oppsto skader på sikredes båtmotor da båten kjørte på et tau. Sikrede sendte båten til et verksted. Verkstedet byttet drev og propeller. Deretter meldte sikrede inn skaden til foretaket. Foretakets takstmann tok kontakt med verkstedet som hadde reparert skaden. Foretakets takstmann konkluderte med at deler av skaden hadde oppstått over tid grunnet en tidligere service som var dårlig utført. Videre mente han at det ikke var nødvendig å bytte drevene for å utbedre den dekningsmessige skaden. Foretaket avviste derfor ansvar for deler av skaden. Sikrede mente imidlertid at foretaket måtte dekke bytte av drev og propeller. Det ble vist til at verkstedet som reparerte skaden og en annen takstmann sa at samtlige skader på drev og propeller skyldtes at sikrede hadde kjørt på tauet. Nemndas flertall kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 359 488

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for skade på båt.

Sikredes båtforsikring har følgende vilkår:

3. HVA FORSIKRINGEN DEKKER

3.1 Skade på- og tap av båten

Forsikringen dekker skade på og/eller tap av båten. [...]

4. BEGRENSNINGER

4.1 Skadeforsikringen dekker ikke:

4.1.3 Slitasje, elde eller gradvis forringelse (for eksempel plastpest/osmose).

Sikredes båtmotor ble skadet under kjøring. Sikrede hadde følgende forklaring på hendelsen:

Vi hva på båtur da vi plutselig hørte en rar lyd og båten begynte og riste noe veldig vi stoppet motorene jeg trodde først det hva noe galt med motor og sjekket der og de hva det ikke noe galt med

Når jeg åpnet dekslene på bateplattform så jeg at det ikke hadde komme masse grønn tau som hva syrret seg rundt begge propell bladene. Jeg fikk hevet motorene slik at jeg kunne gå ned i vannet for og skjære dette av. Heldigvis hva det vind stille så vi ikke rak så fort mot land

Etter dette fikk jeg en vibrasjon i båten min når jeg kom opp på 3000 omdreininger så jeg bestemte meg for og få løftet båten opp. Når båten hva løftet opp så jeg ikke noen annet feil en at det hva skade på propell så jeg kontaktet [B AS] før og sjekke problemet de konstaterer at begge drevene er mye skadet at de må byttes det ble også tatt ut olje av de for og sjekke og det kom det deler ut lamme oljen.

Foretaket kontaktet sikrede med anmodning om pristilbud på reparasjon og bilder av skaden. Det ble også presisert at det var viktig at sikrede ikke reparerte båten før foretaket hadde mottatt

dokumentasjon og tatt stilling til egen besiktigelse.

Sikrede oversendte pristilbud datert 29.6.23 fra verksted B. AS på kr 413 262. Tilbudet inkluderte bytte av drev og propeller. Videre sendte sikrede bilder av motoren til foretaket.

Foretakets takstmann kontaktet B. om skaden. Verkstedet opplyste at sikrede hadde oppgradert og skiftet ut komplette drev og propellsatser. Foretakets takstmann utarbeidet en takstrapport. I rapporten skrev han følgende om skadeårsaken:

Det er beskrevet i skademelding at det har surret seg et grønt tau rundt propellere som forsikringstaker får fjernet og oppdager etter dette vibrasjoner og får deretter landsatt båten for diagnostisering av verkstedet. Propeller vi få vridninger i hub/boss og skape vibrasjoner, det er ingen sannsynlighet for at disse tauene rundt propellene vil kunne skade selve drivverket men det kan medføre en liten vanninntrenging ved tetninger på propellaksel under fremdrift med vibrasjoner. Opplagringer propellaksel kan også få noen følgeskader etter en slik hendelsen og dermed avgi ulyd på akselen. NB!! Det gjøres oppmerksom på at det er eldre skader på gravitasjonsplate etter en ukjent hendelse samt tæring på drivknote ved et av drevene som tyder på at det har vært vann i belg på et tidligere tidspunkt.

Ifølge foretakets takstmann kostet det kr 121 763 å reparere de dekningsmessige skadene på motoren.

Foretaket bekreftet dekning for deler av skaden. Det ble vist til at foretakets takstmann mente at skadene som var påført av tauet kunne blitt utbedret ved reparasjon. Foretaket ville utbetale kr 81 763 etter fradrag for egenandel.

Sikrede klaget på tilbudet og viste til at foretakets takstmann ikke hadde sett på noen av skadene.

Foretaket spurte deretter verkstedet om hvorfor det hadde byttet drevet istedenfor reparasjon. Videre påpekte foretaket at deres takstmann mente at andre skader på drev var eldre, og ikke skyldtes tau i propellen. Foretaket viste også til at verkstedets undersøkelser hadde avdekket tæring på drivknote ved et av drevene, noe som tydet på at det hadde vært vann i belg på et tidligere tidspunkt.

Verkstedet svarte følgende angående skadene på drevene:

Men problem med drev nr 1:

- Belgen var gåen altså saltvann inni belg pga dårlige slangeklemmer.
- Det er brukt feile tetninger på avtappingskrue og påfyllingskrue
- Det var mer vann enn olje i drevvet
- Når man snurret på propellen så var det lagerlyd fra drev.

Problem drev nr 2:

- Fult av vann i olje
- Feile tetninger
- Lagerlyd fra drev
- Knekt kavitasjonsplate
- Hakk i toppen av drevvet

Vår personlig vurdering og anbefaling til kunden var at om båten hadde blitt sjøsatt med de drevven hadde han ikke kommet langt før det hadde vært havari. Og de som har tatt service på denne sist har virkelig ikke gjort jobben sin.

Foretaket avviste sikredes krav på ytterligere erstatning. Ifølge foretaket hadde kontakten med verkstedet bekreftet at verkstedet hadde funnet forhold som ikke var forårsaket av tauet i propellen, men resultat av tidligere dårlig/mangelfull utført service. Foretaket ville kun dekke

reparasjon av skadene som var forårsaket av tauet i propellen.

Sikrede sendte ny klage med henvisning til en ny uttalelse fra verkstedet:

Det ble under trykk og vakuum testing av drevene dine oppdaget at det ene drevet lekker trykk ved propell aksel, Det andre drevet holder ikke vakuum det høres ut som det også kommer fra propell aksel. Dette vil forårsake vann i olje som igjen vil svekke smøreevnen til oljen som igjen kan forårsake lager havari.

Fiskesnøre/tau rundt aksling er en av hovedårsakene til svikt i simmering rundt propell aksel Drevene må demonteres for og finne ut hvilke lager/skader som må utbedres, for og få dette utført må drev sendes inn til noen som kan gjøre dette eks D.S. kan gjøre en slik jobb.

Sikrede tolket uttalelsen dithen at tauet rundt akslingen var en hovedårsak til svikt i simmering rundt propellakselen. Tauverk i propellen behøvde ikke være den eneste årsaken til skaden, såfremt den hadde tilstrekkelig betydning i årsaksbildet.

Etter ytterligere kommunikasjon mellom partene sendte sikrede følgende e-post til verkstedet:

I møte forklarte du at det lå taurester rundt propellaksler, og at dette mest sannsynlig hadde ødelagt tetning nede på drev og medført oljelekkasje og inntak av vann som igjen har medført dårlig smøring. Dette skal ha blitt verifisert ved trykktesting av drevene. Videre nevnte du at drevene ikke har gått lenge nok til at de skal være utslitt av normal bruk.

[B AS] har i tidligere e-post til forsikringsselskapet opplyst at det er dårlig utført service på båten. Under møtet ga du uttrykk for at dere ikke mener at dette er den mest sannsynlige årsaken til skadene på drevene.

Verkstedet svarte:

Det ble under service på drev oppdaget tau/nylon rundt begge akslingene på drev. Det ble også konstatert vann i olje på begge drev vi har trykktestet begge drev og funnet lekkasje på begge drev noe som etter min erfaring stammer fra aksling tetning. Erfaringsmessig varer ett dph drev ca 1500 timer før det er utslitt.

Sikredes advokat spurte om verkstedet mente at skadene på drev mest sannsynlig stammet fra tauet, og ikke tidligere dårlig utført service. Verkstedet svarte "[j]a etter min mening er det tauverk som har skadet akseltetninger og forårsaket dette".

I tillegg la sikrede ved en e-post fra takstmann H. Han skrev følgende om skadeårsaken:

Når det gjelder denne saken var jeg ikke tilstede når det ble utført service eller når drev ble skiftet, jeg har bare inspisert drev stående i båteiers garasje.

Selv om det ikke er utført service etter fabrikantens krav med tanke på å bruke original tettningsring på tappeplugg betyr ikke dette at det er det som er årsak til at det er kommet vann i girolje.

Her har servicemekaniker opplyst at ved demontering av propeller var det rester av tau/nylon p akslinger og erfaringsmessig er dette en helt plausibel årsak til at det kommer vann inn i drev. Det er i etterkant foretatt trykktesting av drev å de lekker/er utett rundt tetting på aksling.

Så min konklusjon i dette tilfellet er at årsaken til vann i olje er påkjørsel av tau med påfølgende tråder spunnet opp rundt akslinger som har ødelagt tetningene til akslingene

Foretaket anmodet sikrede om å sende bilder som dokumenterte tau/nylon rundt akslingene på drev, slik den seneste uttalelsen fra verkstedet tilsa. Videre ba foretaket om en forklaring på hvorfor verkstedet skrev i e-posten av 7.9.24 at årsaken til ytterligere skader på drev var at tidligere service var mangelfull.

Foretaket kontakt så B. AS for en kommentar vedrørende deres nye uttalelse i saken. Foretaket spurte om hvorfor disse opplysningene ikke fremkom i e-posten av 7.9.23. Verkstedet svarte ikke på henvendelsen. Foretaket opprettholdt derfor avslaget.

Etter at saken ble brakt inn for Finansklagenemnda var det diskusjoner mellom partene angående verkstedets e-post av 7.9.23. Sikrede innhentet en tilleggsuttalelse fra B. Verkstedet avviste at mangelfull service var årsaken til skaden, under henvisning til følgende:

Vi har forstått det slik at (foretaket) fortsatt mener at det er mangelfull service i tidligere eiers eiertid som er årsaken til skadene på drevene og ikke tau som har viklet seg inn. Vi forstår det slik at (foretaket) mener vi bekrefter dette i e-posten fra [M] datert 07.09.23 og er bedt om å avklare om dette stemmer.

Som vi har forklart flere ganger, er ikke dette riktig forståelse av e-posten. Det er riktig at vi anser servicen som har vært utført som dårlig, men det er helt klart ikke dette som er årsaken til skadene på drevene. Vi plukket drevene fra hverandre på verkstedet og kunne da klart seg at det var tauene som var årsaken til skadene. Når [M] skriver i e-posten at "om båten hadde blitt sjøsatt med de drevven hadde han ikke kommet langt før det hadde vært havari", så er dette med tanke på tilstanden vi så med tauene i drevene og ikke på grunn av dårlig service. Vi nevner også at vi ikke er enig med takstmann [G] om at skader påført drevene i forbindelse med tau i propellene kunne latt seg reparere uten å bytte drevene. Vår vurdering var og er fortsatt helt klart at det ville vært uforsvarlig å ikke bytte drevene som følge av skadene etter tau i propellen som hadde viklet seg videre inn i drevene og ført til utett simmering, vann i oljen og skader på drevene som nevnes i e-posten fra [M] 07.09.23.

Foretaket innhentet deretter en ny fagkyndig uttalelse fra takstmann G.

Sikrede krever ytterligere erstatning for skaden på motoren. B. har uttalt at skadene skyldes taurester. I møte med verkstedet har verkstedet forklart at det lå taurester rundt propellaksler som har ødelagt tetningen nede på drev og medført oljelekkasje og inntak av vann, som igjen har medført dårlig smøring. Dette er også verifisert ved trykktesting av drevene. I tillegg har verkstedet avvist at skadene er forårsaket av at tidligere service har vært mangelfull. Verkstedet var også klar på at drevene ikke har gått lenge nok til at de skal være utslett av normal bruk.

Sikrede viser også til uttalelse fra takstmann H. som tidligere besiktiget og vurderte årsaken til skadene på drevene. H. mener også at den sannsynlige skadeårsaken er tau i propellen. Tauet har medført utettheter rundt akslingen.

Forsikringsforetaket avviser ytterligere ansvar. Foretaket har dekket reparasjonskostnader til å utbedre skaden som er forårsaket av tau i propellene. Ifølge vilkårspkt. 4.1.3 mister sikrede retten til erstatning dersom skadeårsaken faller utenfor det som anses som dekket av forsikringen i henhold til vilkår. Takstmann G. mener at skadene på drev oppstod grunnet tidligere dårlig utført service. Dette har medført skader på drev over tid.

Foretaket viser til e-post fra B. datert 7.9.23 hvor det angis at man avdekket ytterligere skader på drev, utover de som er blitt påført som følge av tau i propeller. Ifølge verkstedet skyldtes skadene at tidligere service var dårlig utført, noe som medførte skader på drev over tid.

I forbindelse med nemndsbehandlingen anfører foretaket at takstmann G. ikke hadde mulighet til å undersøke skaden fysisk fordi sikrede allerede hadde byttet drevene før foretaket var kjent med saken. Videre anfører foretaket at sikrede har bevisbyrden for at det var nødvendig å bytte begge drevene. Det avvises at sikrede har sannsynliggjort at det var nødvendig å bytte begge drevene. Sikrede har ikke fremlagt en fullstendig takstrapport. Det er kun vedlagt kortfattet e-postkorrespondanse.

Det må legges mindre vekt på de senere uttalelsene fra B. og takstmann H. Disse uttalelsene ble innhentet et halvt år etter at skaden var besiktiget av M. og drevene var allerede byttet.

Foretaket har også innhentet en ny uttalelse fra takstmann G. som støtter foretakets vurdering av dekningsomfanget.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om sikrede har krav på ytterligere erstatning for skader på båtmotor.

Finansklagenemnda Skades flertall, Trine-Lise Wilhelmsen og Trine Vøien, bemerker:

Flertallet mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvorefter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom "saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet" og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes "der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevisspørsmål", jf. også FinKN 2017-408 og 2018-077.

Foretaket har akseptert at deler av skaden er omfattet av forsikringen, men avviser at skader på gravitasjonsplaten og drivknote skyldes at sikrede kjørte inn i et tau, og anfører at disse skadene skyldes slitasje. Det er fremlagt flere sakkyndige uttalelser med til dels motstridende innhold. Verkstedet har fremlagt uttalelse i e-post 7.9.23 om skadeårsaken, men uttalelsen fremstår som uklar. Verkstedet har senere presisert uttalelsen, men tidsnære bevis vektlegges normalt høyere enn senere bevis. Sikrede og foretaket har senere fremlagt hver sin uttalelse med motstridende konklusjon. Disse sakkyndige har ikke sett drevene fordi sikrede byttet dem før han sendte skademelding til foretaket. Dette betyr at sikrede har skapt en usikker bevissituasjon som gjør det særlig vanskelig å avklare skadeårsaken. Dette må være hans risiko. Bevisspørsmålet bør derfor utdypes ved muntlige forklaringer under en hovedforhandling.

Nemndas mindretall, Hege Sundby, bemerker:

Mindretallet er uenig med flertallet og mener saken egner seg for realitetsbehandling i nemnda.

Mindretallet er av den oppfatning at det er tilstrekkelig og klart nok dokumentert at hele den aktuelle skaden skyldes at sikredes båt fikk et tau i propellen.

Både verkstedet som foretok reparasjonen av båten og takstmann H er tydelige i sine konklusjoner på dette.

Det er mindretallets oppfatning at virksomheten ikke i tilstrekkelig grad har sannsynliggjort at deler av skaden angivelig skal ha skjedd tidligere og på annen måte, herunder ved slitasje og dårlig utført servicer.

Selv om det foreligger til dels forskjellige forklaringer fra de sakkyndige i saken er verkstedet, som altså også foretok reparasjonen av båten, den eneste av de fagkyndige som har befart skaden fysisk og umiddelbart. Virksomhetens takstmenn har kun basert sin vurdering på bilder og etterfølgende samtaler med verkstedet. Det aktuelle verkstedet har dermed et vesentlig bedre grunnlag for å uttale seg om skadeårsaken enn virksomhetens takstmenn.

Mindretallet er derfor kommet til at sikrede må gis medhold.

Avgjørelsen er avgitt under dissens.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).